Základní škola a mateřská škola Bohdalov

Bohdalov 205, 592 13 Bohdalov

PROGRAM ADAPTACE DĚTÍ PŘI PŘECHODU Z MATEŘSKÉ ŠKOLY DO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

1. Úvod

Přechod dítěte z mateřské školy do základní školy představuje významnou životní změnu spojenou s novými požadavky, očekáváními a rolemi. Cílem adaptačního programu je usnadnit dětem vstup do základního vzdělávání, podpořit jejich psychickou pohodu, motivaci k učení a vytvoření pozitivního vztahu ke škole.

Program vychází z principů podpůrného a bezpečného školního prostředí, spolupráce mateřské a základní školy, spolupráce školy a rodiny a respektování individuálních potřeb každého dítěte.

Adaptační období začíná již před zápisem do 1. třídy a pokračuje i po zapsání dítěte do školy. Mateřská škola postupuje při vzdělávání dětí dle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který definuje klíčové dovednosti, jimiž by dítě na konci tohoto vzdělávacího období mělo disponovat. Vzdělávací program základní školy na tyto dovednosti plynule navazuje a dále je rozvíjí.

2. Právní ukotvení

Tento program vychází zejména z následujících právních předpisů a dokumentů:

a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

b) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů,

c) vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů,

d) vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,

e) vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů,

f) zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů,

g) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR),

h) Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání,

i) Školního vzdělávacího programu školy

3. Cíle adaptačního programu

Hlavní cíl

Zajistit plynulý a bezpečný přechod dítěte z mateřské školy do základní školy.

Dílčí cíle

- seznámit děti s prostředím základní školy,
- snížit případné obavy a nejistotu spojenou se vstupem do školy,
- podporovat vytváření zdravého třídního kolektivu
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků
- podporovat začlenění všech žáků do třídního kolektivu a do komunity školy
- rozvíjet samostatnost a odpovědnost dítěte,
- navázat efektivní spolupráci mezi školou, mateřskou školou a zákonnými zástupci,
- včas identifikovat děti vyžadující zvýšenou podporu při adaptaci.

4. Cílová skupina

Program je určen:

- dětem nastupujícím do 1. ročníku základní školy,
- jejich zákonným zástupcům,
- pedagogickým pracovníkům mateřské a základní školy,

5. Formy adaptační podpory

PŘED ZAHÁJENÍM ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

- zápis do základní školy jako pozitivní zážitek pro dítě i zákonné zástupce,
- rozvoj klíčových kompetencí dětí – kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské,
- pedagogická diagnostika dětí, vytváření diagnostického portfolia,
- screening školní připravenosti,

- konzultace s rodiči předškoláků s předáním výsledků pedagogické diagnostiky,
- návštěva předškoláků v základní škole,
- předávání výsledků pedagogického diagnostikování dětí základní škole.

NA ZAČÁTKU ŠKOLNÍHO ROKU

Adaptační období

V průběhu prvních týdnů školního roku se pedagog zaměřuje na:

- vytváření bezpečného a podnětného prostředí,
- zařazování skupinových a kooperačních aktivit,
- postupné zvyšování nároků na pracovní výkon žáků,
- podporu rozvoje sociálních vztahů ve třídě,
- podporu vytváření pracovních návyků a samostatnost žáků
- průběžné sledování průběhu adaptace jednotlivých žáků.

Adaptační aktivity

- seznamovací, socializační, komunikační a stmelovací hry,
- společné třídní projekty,
- pohybové a relaxační aktivity,
- aktivity zaměřené na třídní klima.

6. Podpora žáků se zvýšenými potřebami

Zvýšená pozornost je věnována zejména:

- dětem/žákům s odkladem školní docházky,
- dětem/žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- dětem/žákům s odlišným mateřským jazykem,
- dětem/žákům se sociálním nebo zdravotním znevýhodněním.

Podpora je poskytována ve spolupráci s třídním učitelem, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a případně školskými poradenskými zařízeními.

7. Role jednotlivých účastníků

Vedení školy

- vytváří podmínky pro realizaci adaptačního programu,
- podporuje spolupráci s mateřskými školami,
- koordinuje adaptační proces.

Třídní učitel

- hlavní koordinátor adaptace žáků ve třídě,
- sleduje průběh adaptace,
- komunikuje s rodiči,
- v případě potřeby navrhuje podpůrná opatření.

Asistent pedagoga

- pomáhá žákům při adaptaci žáků na nové prostředí, pravidla a nároky,
- pomáhá žákům při přípravě pomůcek a sebeobsluze,
- podporuje žáky při sociálním začleňování,
- pomáhá učiteli při diferenciaci a organizaci vzdělávání,
- podporuje učitele při vzdělávání, individualizaci a diferenciaci výuky.

Školní poradenské pracoviště

- poskytuje metodickou podporu pedagogům,
- pomáhá při řešení adaptačních obtíží,
- realizuje konzultační a poradenskou činnost.

Zákonní zástupci

- spolupracují se školou,
- podporují pozitivní postoj dítěte ke škole,
- informují školu o důležitých skutečnostech ovlivňujících adaptaci dítěte.

8. Harmonogram adaptačních aktivit

Období	Aktivita	Odpovědná osoba
Říjen	Individuální schůzka s rodiči dětí předškoláků	Učitelé MŠ
Leden	Informace o zápisu do 1. ročníku, zveřejnění podmínek přijetí	Ředitel školy
Leden	Individuální schůzka s rodiči dětí předškoláků	Učitelé MŠ
Únor	Návštěva předškoláků v základní škole	Učitelé MŠ a ZŠ
Únor	Zápis do 1. ročníku	Ředitel školy, pedagogičtí pracovníci
Červen	Setkání pedagogů MŠ a ZŠ, předání informací o potřebách budoucích žáků v souladu s právními předpisy	Pedagogové MŠ a ZŠ
Červen	Informační schůzka pro zákonné zástupce budoucích prvňáků	Vedení školy, třídní učitel
Srpen	Příprava třídního prostředí a adaptačních aktivit	Třídní učitel, asistent pedagoga
Začátek září	Seznamovací hry, seznámení se školním prostředím, pravidly a režimem školy, adaptační aktivity Zkrácená výuka	Třídní učitel, asistent pedagoga
Září	Komunitní kruhy, aktivity na podporu vztahů ve třídě	Třídní učitel, asistent pedagoga
Září – říjen	Průběžné sledování adaptace žáků, individuální konzultace s rodiči	Třídní učitel, asistent pedagoga, ŠPP
Listopad	Vyhodnocení průběhu adaptace na pedagogické radě	Třídní učitel, asistent pedagoga, vedení školy
Listopad	Nastavení podpůrných opatření 1. stupně pro žáky vyžadující zvýšenou podporu, vytvoření plánu pedagogické podpory	ŠPP, třídní učitel
Listopad – únor	Průběžné sledování, pedagogická diagnostika žáků s plánem pedagogické podpory	Třídní učitel

Období	Aktivita	Odpovědná osoba
Únor	Vyhodnocení plánů pedagogické podpory, návrh dalšího postupu	Třídní učitel, ŠPP
Červen	Celkové vyhodnocení adaptačního procesu a návrhy na jeho úpravy	Vedení školy, ŠPP

9. Vyhodnocování programu

Úspěšnost adaptačního programu je vyhodnocována prostřednictvím:

- pedagogického pozorování,
- konzultací s rodiči,
- zpětné vazby od pedagogů,
- vyhodnocení třídního klimatu,
- záznamů školního poradenského pracoviště.

Zjištěné poznatky slouží k úpravě a zkvalitňování adaptačních opatření v následujících školních letech.

10. Závěrečná ustanovení

Tento program je součástí systému podpory žáků školy a je realizován všemi pedagogickými pracovníky školy. Nabývá účinnosti dnem schválení ředitelem školy a je pravidelně aktualizován podle potřeb školy a platných právních předpisů.

V Bohdalově dne 1. 9. 2026

Mgr. Jitka Fejtová
ředitelka školy